

Література

1. Artificial Intelligence in Education (AIEd): A High-Level Academic and Industry Note. ULR: <https://www.mdpi.com/2071-1050/15/16/12451>

2. Systematic Review of AI Applications in Higher Education Systematic Review of AI Applications in Higher Education. ULR: <https://educationaltechnologyjournal.springeropen.com/articles/10.1186/s41239-019-0171-0>

3. New Era of Artificial Intelligence in Education: Towards a Sustainable Multifaceted Revolution. ULR: <https://www.mdpi.com/2071-1050/15/16/12451>

References

1. Artificial Intelligence in Education (AIEd): A High-Level Academic and Industry Note. ULR: <https://www.mdpi.com/2071-1050/15/16/12451>

2. Systematic Review of AI Applications in Higher Education Systematic Review of AI Applications in Higher Education. ULR: <https://educationaltechnologyjournal.springeropen.com/articles/10.1186/s41239-019-0171-0>

3. New Era of Artificial Intelligence in Education: Towards a Sustainable Multifaceted Revolution. ULR: <https://www.mdpi.com/2071-1050/15/16/12451>

JEL O33, O34

Рєпїна Інна Миколаївна

д.е.н, професор

Київський національний економічний університет ім. Вадима Гетьмана, Україна

ORCID: 0000-0001-9141-0117

e-mail: inna.riepina@kneu.edu.ua

Riepina Inna

Doctor, Professor,

Kyiv National Economic University named after Vadym Getman, Ukraine

Голуб Анастасія Павлівна

магістрант

Київський національний економічний університет ім. Вадима Гетьмана, Україна

ORCID: 0009-0006-9258-9589

Holub Anastasiia

master's student,

Kyiv National Economic University named after Vadym Getman, Ukraine

РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ДЛЯ БІЗНЕСУ ТА СУСПІЛЬСТВА

Анотація. Розглянуто вплив використання штучного інтелекту на бізнес-процеси та розвиток суспільства. Наведені кейси успішної

PERFORMANCE OF USING ARTIFICIAL INTELLIGENCE FOR BUSINESS AND SOCIETY

Abstract. The impact of the use of artificial intelligence on business processes and the development of society is considered. Cases of successful

імплементції штучного інтелекту в діяльність провідних компаній світу. Актуалізовано питання поширення відповідального підходу до використання штучного інтелекту, що пов'язано з дотриманням етичних стандартів.

Ключові слова: штучний інтелект, результативність, бізнес, інновації, безпека, етичні стандарти.

implementation of artificial intelligence in the activities of the world's leading companies are given. The issue of the spread of a responsible approach to the use of artificial intelligence, which is connected with the observance of ethical standards, has been updated.

Keywords: artificial intelligence, performance, business, innovation, security, ethical standards.

Штучний інтелект (ШІ) відіграє надзвичайно важливу роль у сучасному світі, який безперервно розвивається. З одного боку, він суттєво підвищує ефективність і продуктивність у різних сферах економіки, сприяючи автоматизації бізнес-процесів, скороченню витрат, прискоренню виробництва та створенню нових продуктів і послуг. З іншого боку, його використання породжує низку етичних питань, таких як поляризація ринку праці, зростання нерівності та можливі ризики для бізнесу, що викликають занепокоєння суспільства й потребують відповідного регулювання. З огляду на стрімкий розвиток ШІ та його вплив на суспільство й бізнес, важливо усвідомлювати як потенційні загрози, так і перспективи його застосування.

Перехід від індустріальної епохи до інформаційної був ознаменований не тільки автоматизацією, але й активним впровадженням штучного інтелекту. ШІ можна визначити як комп'ютерну систему, що має ознаки інтелекту: здатність аналізувати дані, приймати рішення та навчатися на власному досвіді. Сьогодні немає галузі, в якій не застосовувалися б алгоритми ШІ — від виробництва до медичної діагностики та транспорту.

Застосування інтелектуальних машин у бізнесі відкриває нові шляхи для підвищення продуктивності та конкурентоспроможності. За даними опитування Forbes Advisor, найпоширенішими напрямками використання ШІ у бізнесі є підтримка клієнтів (56% респондентів застосовують ШІ для цієї мети), кібербезпека та зменшення ризиків шахрайства (51%), у якості цифрового персонального помічника (47%) [1]. Багато власників бізнесу вже використовують або планують впроваджувати ШІ у своїй діяльності. Наприклад, логістична компанія United Parcel Service (UPS) розробила інноваційне рішення для боротьби з крадіжками — програмне забезпечення DeliveryDefense, яке за допомогою ШІ присвоює кожній доставці «рівень впевненості» на шкалі від 1 до 1 000. Це дозволяє заздалегідь мінімізувати ризики, перенаправляючи посилки в безпечніші місця, що знижує ймовірність крадіжки [2]. Крім того, ШІ є важливою складовою бізнес-моделі Meta, яка використовує його для кращого розуміння користувачів і надання персоналізованого контенту, підвищуючи ефективність рекламних кампаній. Компанія прагне утримувати лідерські позиції в соціальних мережах завдяки ШІ.

Однак, попри значні переваги, штучний інтелект викликає занепокоєння через низку проблем:

1. Сфери, які раніше вимагали людського ресурсу, поступово автоматизуються, що призводить до втрати багатьох професій. Наприклад, електронна комерція активно витісняє традиційні форми торгівлі, і роль продавця може невдовзі стати непотрібною. Це підтверджує приклад компанії Amazon, де всі процеси обслуговування автоматизовані, а ШІ повністю контролює всі етапи купівлі та доставки товарів. Крім того, технології ШІ вимагають нових компетенцій від працівників. Поява таких галузей, як дата-аналітика, машинне навчання та управління робототехнічними системами, призводить до зміни кваліфікаційних вимог, тому важливим завданням є розвиток освітніх програм та професійної підготовки.

2. Штучний інтелект можуть навмисно використовувати з поганими намірами. Діпфейки та боти у соціальних мережах – яскраві приклади таких маніпуляцій. Їх використовують для поширення неправдивої інформації, підриву репутації людей та компаній, впливу на громадську думку. Разом з тим, вони можуть стати корисним інструментом у сфері афілейт-маркетингу для створення унікальних, переконливих креативів, що підвищують конверсії.

3. Існує ризик створення штучним інтелектом контенту, що може посилювати існуючі упередження та нерівності, через його алгоритм навчання на історичних даних, що часто містять в собі дискримінаційні патерни. Наприклад, один із сервісів компанії Google почав класифікувати зображення темношкірих людей як горил. Іншим прикладом є програмне забезпечення камер Nikon, яке вбачало кліпання очима у погляді азійця, що спокійно дивиться в об'єктив [3].

4. Також є ризик високої залежності від технологій. Згідно з опитуванням Forbes Advisor серед власників бізнесу, 43% респондентів стурбовані тим, що стануть занадто залежними від штучного інтелекту, а 35% стурбовані технічними можливостями, необхідними для ефективного використання ШІ, 28% респондентів побоюються потенційної помилки упередженості в системах [1]. Стурбованість бізнес-спільноти щодо ШІ є цілком обґрунтованою. Однак, потенційні ризики не повинні затьмарювати переваги цієї технології і за умов правильного підходу та обережного впровадження, ШІ може стати потужним інструментом для розвитку бізнесу.

Сучасні технологічні та соціальні виклики вимагають нових підходів для досягнення балансу між інноваціями та безпекою [5]. Необхідно впровадити чіткі етичні стандарти щодо використання штучного інтелекту, а на рівні національних урядів та міжнародних організацій варто розробити закони та регуляції, які контролюватимуть його розробку і застосування.

Отже, штучний інтелект виступає потужним каталізатором змін у світі, але потребує обережного й відповідального підходу до впровадження. Його правильне застосування може стати ключовим у вирішенні багатьох глобальних викликів, тоді як нехтування етичними питаннями може спричинити негативні наслідки. Тому важливо забезпечити баланс між розвитком інновацій та їхнім відповідальним використанням. Це вимагає спільних зусиль урядів, бізнесу, науковців і громадськості для створення етичних стандартів, прозорих регуляцій та механізмів контролю. Лише за умов тісної співпраці й усвідомленого підходу

штучний інтелект зможе реалізувати свій потенціал для створення більш справедливого, безпечного і стійкого майбутнього.

Література

1. How Businesses Are Using Artificial Intelligence In 2024 [Electronic resource]. - Access: <https://www.forbes.com/advisor/business/software/ai-in-business/#:~:text=Learn%20about%20how%20AI%20in%20business%20is%20taking%20shape,%20concerns>

2. Kate Gibson. Leveraging AI in Business: 3 Real-World Examples [Electronic resource]. - Access: <https://online.hbs.edu/blog/post/ai-in-business#:~:text=3%20Real-World%20Companies%20That%20Use%20AI%20in%20Business%201.%20United>

3. Упереджений ШІ, або Як технології призводять до зростання випадків дискримінації [Electronic resource]. - Access: <https://proit.ua/upieriedzhienii-shi-abo-iak-tiekhnologhiyi-prizvodiati-do-zrostannia-vipadkiv-diskriminatsiyi/>

4. New report assesses progress and risks of artificial intelligence [Electronic resource]. - Access: <https://www.brown.edu/news/2021-09-16/ai100#:~:text=A%20report%20by%20a%20panel%20of%20experts%20chaired%20by%20a>

5. Riepina, I., Tepliuk, M., & Yamnenko, H. (2023). The mainstream transformation of ideas into breakthrough innovations. In Recent Trends in Business and Entrepreneurial Ventures (pp. 213-236). <https://doi.org/10.52305/KZZV1105>

References

1. How Businesses Are Using Artificial Intelligence In 2024 [Electronic resource]. - Access: <https://www.forbes.com/advisor/business/software/ai-in-business/#:~:text=Learn%20about%20how%20AI%20in%20business%20is%20taking%20shape,%20concerns>

2. Kate Gibson. Leveraging AI in Business: 3 Real-World Examples [Electronic resource]. - Access: <https://online.hbs.edu/blog/post/ai-in-business#:~:text=3%20Real-World%20Companies%20That%20Use%20AI%20in%20Business%201.%20United>

3. Uperedzhenyi ShI, abo Yak tekhnolohii pryzvodiati do zrostannia vypadkiv dyskryminatsii [Electronic resource]. - Access: <https://proit.ua/upieriedzhienii-shi-abo-iak-tiekhnologhiyi-prizvodiati-do-zrostannia-vipadkiv-diskriminatsiyi/>

4. New report assesses progress and risks of artificial intelligence [Electronic resource]. - Access: <https://www.brown.edu/news/2021-09-16/ai100#:~:text=A%20report%20by%20a%20panel%20of%20experts%20chaired%20by%20a>

5. Riepina, I., Tepliuk, M., & Yamnenko, H. (2023). The mainstream transformation of ideas into breakthrough innovations. In Recent Trends in Business and Entrepreneurial Ventures (pp. 213-236).